

T. C. MAARİF VEKİLLİĞİ TEBLİĞLER DERGİSİ

Her hafta Pazartesi günleri neşrolunur.

Neşriyat Müdürlüğünce çıkarılır. Tek tek satılmaz. Alâkadar makam ve müesseselere dağıtılır. 50 nüshadan ibaret bir yıllığı kırk kuruş mukabilinde abonelerine gönderilir.

17 Mart 1941

PAZARTESİ

Cilt : 3

Sayı : 112

TALİMATNAMELER :

Talim ve Terbiye Heyeti Kararı

ÖZET :

Karar sayısı: 23

Karar tarihi: 11/III/1941

İlk mektepler talimatnamesinin 14 üncü maddesinin 2 nci fıkrasının tadili h.

İlk Tedrisat Dairesinin 28 Şubat 1941 tarih ve 368 sayılı yazısından her yıl Birinciteşrin ayının 31 inci günleri okuma çağındaki çocukların sayısı tespit edileceği ve bu işte ilk tedrisat kadrosunda çalışanların vazife alacağı anlaşılmaktadır. Sözü geçen günde ilkokulların tatil edilebilmesi için «İlk mektepler talimatnamesi» nin 14 üncü maddesinin ikinci fıkrasını aşağıdaki şekilde tādil hususunun Vekillik makamına arzı kararlaştır.

- Eski şekil 2. Cumhuriyet Bayramı tatili (Teşrinievvel'in 29 ve 30 uncu günleri.)
Yeni şekil 2. Ulusal Bayram tatili (Birinciteşrin'in 28 inci günü öğlesinden İkinciteşrin'in başına kadar.)

Okul kooperatifleri hakkında İzahname

1 — Bugün okullarımızda işlemekte olan kooperatiflerin takip ettikleri gayeler arasında birlik bulunmadığı ve bazılarının bu teşekküllerden beklediğimiz terbiyevî gayelere kâfi derecede önem vermediği görülmüş olduğundan Vekâletimiz okul kooperatifleri için yeni bir yasa tertibine lüzum görmüştür.

2 — Okul kooperatifi talebenin sosyal terbiyesine hizmet eden sosyal ve terbiyevî bir teşekküldür. Bazı okul kooperatiflerinin terbiyevî gayeleri ihmal ederek daha ziyade ticarî gayeler takip ettikleri, bir taraftan talebeyi fazla israfa alıştırarak şeyler satarak, öte taraftan şuna buna faizle para vererek hisse sahiplerine mühim kârlar teminini iş edindikleri ve okulun sosyal işlerine kâfi derecede önem vermedikleri görülmektedir. Okul kooperatiflerine ticarî bir gaye verilmesi bu kooperatiflerden beklenen terbiyevî ve sosyal gayelere aykırı bir harekettir. Okul kooperatiflerinin yeni yasası bu teşekküllerin terbiyevî ve sosyal gayeleri gözönünde bulundurularak yapılmıştır.

3 — Okul kooperatifini ilgilendiren bütün işlerden okul müdürü mes'uldür. Bu, onun en önemli ödevlerinden biridir. Onun için okul müdürü kooperatifin yasaya göre kurulması ve iyi işlemesi işi ile bizzat ilgilenecektir. Kooperatif yasasında tespit edilmiş olan işleri bizzat yapmağa vakti müsait olmayan müdür, o işleri ya idare veya öğretim

unsurlarından birine veya bir kaçına ödev olarak verecek, bununla beraber kendisi de mes'ul âmir sıfatıyla bu işleri yakından kontrol edecektir.

4 — Kooperatif yasasının okula tebliğini müteakip okul müdürü veya bu işe memur edeceği kimseler talebeyi toplayarak kooperatifin yasada tesbit edilmiş olan terbiyevî gayelerini, bu teşekküllerin yasaya göre nasıl kurulması ve nasıl işlemesi lâzım geleceğini onlara anlıyacıkları bir dille anlatacaklardır.

5 — Okul müdürü, gene yasayı alır almaz başkanlığı altında okul idare ve öğretim unsurları ile okulda mevcut kooperatif idare heyetinden bir komisyon teşkil ederek mevcut kooperatifin nizamnamesine göre tasfiyesi için lâzım gelen tedbirleri alacak ve bu tedbirleri alırken talebeye bunun sebeplerini anlatacaktır.

6 — Yeni yasa, kooperatifin bilhassa terbiyevî ve sosyal gayelerini gözönünde tutmuş ve kooperatife yazılmak için talebeyi serbest bırakmıştır. Okul idaresi kooperatifin gayeleri hakkında talebeyi gereği gibi aydınlatarak onların kooperatife girmelerini teşvik edecek, fakat kooperatife girmek için kendilerini zorlamaktan, tehdit etmekten ve utandırmaktan son derece sakınacaktır.

7 — Kooperatife talebe zorla değil, gönül hoşluğu ile girmeli ve yasaya göre faal üyelik için verilmesi lâzım gelen iştirak hissesini tayinde de tamamen serbest bırakılmalıdırlar. Kooperatif için önemli olan, talebenin bu teşekküle çok para ile iştirak etmeleri değil, az para ile de olsa iştirak etmeleri ve üzerlerine aldıkları ödevleri canla başla yapmalarıdır.

8 — Yasa, okul kooperatifinin talebe tarafından idare edilmesini gözönünde bulundurmaktadır. Filhakika kooperatiftan beklenen terbiyevî gayelerin tahakkuk etmesi ve talebenin esaslı sosyal itiyatlar kazanması için onların kooperatif işlerini benimsemesi, kooperatif gibi sosyal işlerde umunun menfaati için üzerine ödev ve mesuliyet alması, üzerine aldığı ödevleri yerine getirmeği iş edinmesi lâzımdır. Kooperatif işlerini talebe yerine idarenin veya öğretmenlerin görmeleri bu teşekküllerden beklediğimiz faidedeleri temin edemez. Bununla beraber talebenin kooperatif işlerini bizzat görmeleri, okulun idare ve öğretim heyetlerinin bilgilerinden, tecrübelerinden ve irşatlarından müstağni kalmaları demek değildir. Okulda bulunan talebeler her sahada müdürlerinin ve öğretmenlerinin rehberliklerine nasıl muhtaç iseler kooperatif işlerinde de onların önderliklerine muhtaçtırlar. Binaenaleyh okulun diğer terbiyevî ve sosyal teşekkülleri gibi kooperatif de okulun salâhiyetli ve ilgili idare ve öğretim unsurlarının rehberlikleri ve kontrolleri altında işlemelidir. Kooperatifin kurulmasında, işlemesinde, yapılacak seçimlerde, defterlerin muntazam tutulmasında, iştirak hisselerinin toplanma-

sında, hâsılı kooperatifte yapılacak bütün işlerde talebeyi aydınlatmaları, kendilerine yol göstermeleri, yanlış hareketlerden onları korumaları ve iyi şeyleri yapmağa teşvik etmeleri lâzımdır. Hâsılı kooperatifi talebe işletecek, fakat bu işletmenin her safhasında talebe okul idare ve öğretim heyetlerinin nezareti altında bulunacaktır. Şukadar ki müdür ile öğretmenlerin bu kontrolü talebenin teşebbüs kudretini kırmıyacak ve mes'uliyet duygusunu azaltmıyacak bir şekilde yapılmalıdır.

9 — Bugün okullarımızda mevcut kooperatiflerin bir kısmı terbiyevi gayelerden ziyade ticarî gayeleri gözönünde bulundurarak işlemekte bulunduğundan talebeye satışlardan mühim bir nisbette kâr temin etmekte, hisse sahiplerine hisselerinin geri verilmesi esas tatbik edilmektedir. Yeni yasa okul kooperatiflerine terbiyevi gayeleri tahakkuk ettirecek bir karakter vermiş olduğundan iştirak hissesine mukabil talebe temettü hissesi teminini düşünmediği gibi talebenin iştirak hisselerini kendilerine geri vermeği de uygun bulmamıştır. Eski kooperatif teşkilâtına alışmış olan talebe bu noktaların ağır gelmesi ihtimali vardır. Talebenin okul kooperatifi hakkında yanlış fikirlere sapmamaları için bu mesele hakkında kendilerinin aydınlatılması lâzımdır. Kooperatife giren her talebe, yılda vereceği meselâ 10 kuruş gibi cüz'î bir paraya mukabil okul ve talebenin menfaatleri için birçok faideli işlere girişildiğini, bir çok müsbet neticeler elde edildiğini görmenin zevkını tatacak ve elde edilen faydalı neticelerde kendisinin de bir iştirak hissesi olduğunu düşünerek sevinecektir. Okulda talebe, bu gibi sosyal işlere karşı ilgilenecek, bu işlerde çalışmanın ve randıman almanın zevkını tatarak sosyal terbiye alacaktır. Talebeye şurası da anlatılmalıdır ki kooperatife yazılan bir çocuk yılda vereceği meselâ 10 kuruş mukabilinde okul ve talebe için çok faydalı şeylerin yapıldığını görmek zevkını almakla kalmıyacak, kooperatif tarafından kitap, defter ve kalem gibi malzemeleri haricîten daha ucuz bir fiatle elde etmeğe imkân bulduğundan dolayı yerine göre bazan iştirak hissesinin bir kaç katı miktarında maddî menfaat de temin etmiş olacaktır. Kooperatifçe okul kitap evine alınan bir çok değerli ve cazip kitapları okumağa imkân bulmak, gene kooperatifçe tedarik olunan temiz sudan veya başka şeylerden icabında istifade etmek gibi maddî ve manevî kazançlar da ayrıca hesaba alınmalıdır.

10 — Kooperatiflerin muvaffak olmalarının birinci şartı toplıyacakları paraya, mevcut talebe ve bunların istidat ve iktidarlarına göre yapılabilecek şeylerin sınırlarını iyi çizmek, bu sınırları aşmamaktır. Her kooperatif, kendi üyelerinden toplıyabildiği para ile ancak yapabileceği işleri yapmağa düşünmelidir. Kooperatif yasasında kooperatifin yapabileceği işler tesbit edilmiştir. Ancak bu işler kooperatifte neler yapılabileceğini hatırlatmak için yazılmıştır. Yoksa her kooperatifin elindeki sermayeyi ve üyelerinin seviyelerini ve iktidarını düşünmeden yasada yazılı her şeye birden başvurması doğru değildir. Talebesi mahdut olan okullarda kooperatif en zarurî, en âcil işlerle meşgul olur. Talebesi çok olan okullarda da eldeki paraya göre gene en mübrem ihtiyaçlardan başlayarak daha geniş teşebbüslere girişilebilir. Bu hususlarda okulun idare ve öğretim heyetinin talebeye yol göstermesi ve onları neticesi meşhûk parlak teşebbüslere değil makul ve tatbiki kolay işlere sevk et-

mesi lâzımdır. Başlangıçta girişilen işler çocukların en çok duyduğu âcil ihtiyaçlara ne kadar cevap verirse talebe nazarında kooperatifin değeri o nisbette yükselir, kooperatife karşı rağbetleri de o derece artar.

11 — Okul kooperatifi teşkilâtında ne kadar çok talebe ödev alırsa o kadar faidelidir. Kooperatif mekanizmasının mahdut bir kaç talebenin elinde kalması doğru değildir. Bu hal onların fazla vaktini alır, kendilerini yorar ve derslerine zarar verir. Sonra üzerine lüzumundan fazla iş alan talebe, bu işleri vaktinde ve gereği gibi görmemekle kooperatif mekanizmasının düzgün işlemesine de engel olur. Meselâ bir kaç yüz talebesi olan bir okulda bütün iştirak hisselerinin toplanmasını bir veya iki çocuğa vermek asla doğru değildir. Bir çocuk nihayet bir kaç arkadaşın iştirak hissesini toplamak vazifesile mükellef tutulmalıdır. Yine bir çocuğun yalnız başına meselâ okuldaki arıkovanı işle meşgul edilmesi doğru değildir. Bu iş bir kaç arkadaşla birden verilir, her birine yapacağı iş de iyice tespit edilirse hem bu gibi sosyal işlerden beklenen gaye daha geniş bir ölçüde elde edilmiş, hem de talebe tahammül edemeyecekleri bir yükün ağırlığından kurtarılmış olur.

12 — Okul talimatnamelerine göre bugün okullarda bir çok terbiyevi ve içtimai teşekküller vardır. Kooperatif de bunlardan biridir. Kooperatif yeni yasaya göre teşekkül etmekle okuldaki diğer teşekküllerin yerini tutacak değildir. Diğer teşekküller yine faaliyetlerine devam edeceklerdir. Meselâ okulda temizlik işleriyle meşgul bir teşekkül vardır. Bu teşekkül yine işine devam edecek, talebenin dershanelere, koridorlara ve okul bahçelerine kâğıt, meyva kabuğu ve saire atmamalarına, şuraya buraya tükürmemelerine dikkat edecek, arkadaşlarına temizlik itiyadını vermek için çalışacaktır. Kooperatifin temizlik kolu da diğer taraftan aynı gayeyi güdecek, okulun temizliği için zarurî olan süprütü sepeti, tükürük hokkası gibi şeyler şimdiye kadar temin edilememişse bunları elindeki paranın miktarına göre temine çalışacaktır. Ancak okullarda yeni kooperatif yasasının tatbikinden sonra 13 üncü maddede yazılı kurumlardan başka okullarda malî talebe teşekkülleri varsa bu teşekküller tasfiye edilecektir.

13 — Okulların himaye heyetleri ile Kızılay Gençlik teşkilâtı talimatnamelerine göre çalışmalarına devam edeceklerdir.

14 — Okul kooperatifleri okul kitaplarını alarak okulda talebeye satmak istedikleri takdirde idarî ve malî bakımdan yapılması zarurî işler hakkında Vekâlet Neşriyat Müdürlüğüne müracaat ederek alacakları direktiflere göre bu işe teşebbüs etmeleri lâzımdır.

15 — Yeni yasaya göre kooperatif, okullarımız için yeni bir teşekküldür. Yeni teşekküller ne kadar iyi temeller üzerine kurulur, ne kadar itina ile işlemeğe devam ederse o teşekküller o kadar kuvvetle yerleşir. Bu, ancak okul idare ve öğretim heyetlerinin bu işe candan gönülden sarılmaları ile, talebeyi bu önemli iş hakkında gereği gibi aydınlatmaları ile mümkün olacaktır. Memleketin menfaati ile ilgili her işte olduğu gibi bu işte de maarif müesseselerimizin azami derecede çalışarak maarif tarihimize yeni ve şerefli sayfeler kazandıracaklarında şüphe yoktur.

TAMİMLER :

İLK TEDRİSAT UMUM MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : 6/9070

19/II/1941

ÖZET :

Köy Enstitüleri ve Eğitim Kurslarının mütedavil sermaye ile alım satım mahsupları h.

595.

Köy Enstitüleri ve eğitim kurslarının mütedavil sermayeye yaptırdıkları hizmetlere ait bedellerin tediyesi hususunda ilgili Enstitünün bildirmesi üzerine Maliye Vekilliğine yazılan yazılar ile alınan cevapların birer sureti iliştilerilerek gönderilmiştir. Bunlara göre 2490 sayılı kanunun 66 ncı maddesinde geçen (Maliyece verilmesi lâzım gelen muvafakatin) 3000 liraya kadar olanlarının hizmetin ait olduğu yer maliyesinden alınmasını ve bu miktar fevkindeki alım ve satımlar için muvafakat istihsalı işinin Vekilliğimize bildirilmesi lüzumunun ilgili lere tebliğini dilerim.

Maarif Vekili
Hasan-Âli Yücel

MALİYE VEKÂLETİ

No: 112239/129

5/II/1941

ÖZET :

Köy Enstitüleri ve Eğitim kurslarının mütedavil sermaye ile alım satım mahsupları h.

Maarif Vekâletine

İlk Tedrisat Umum Müdürlüğü sözile alınan 19/XII/1940 tarihli ve 15218 sayılı yazıya karşılıktır:

Köy Enstitüleriyle Eğitim Kurslarının mütedavil sermaye ile yapılacakları alım ve satım işleri için 2490 sayılı kanunun 66 ncı maddesi mucibince Maliyece verilmesi lâzım gelen muvafakatin ilişik listedeki vilâyet Muhasebe Müdürlüklerine tebliği istenilmektedir.

Vilâyetlerde 2490 sayılı kanunun 66 ncı maddesi mucibince kıymet takdiri suretile yapılacak alım ve satım işlerinden bedeli 3000 liraya kadar olanlarının, mahallî maliyesinin muvafakatile yapılabileceği 26/VII/1938 tarihli ve 32603 - 1/11843 - 48 numaralı tahrirâtı umumiyede tasrih edilmiş olduğundan, Köy Enstitüleriyle Eğitim Kurslarının mütedavil sermayeye yaptırdıkları hizmetlere ait bedellerin tediye edilebilmesi için mezkûr 66 ncı madde mucibince doğrudan doğruya hizmetin ait olduğu yer maliyesinden muvafakat istihsalı mümkün bulunmakta olduğunu ve bu miktar fevkindeki alım ve satımlar için merkezden muvafakat istihsalı zarurî bulunduğunu arzeylerim.

Maliye Vekili N.
C. Yeşil

MESLEKİ VE TEKNİK TEDRİSAT
UMUM MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı : 1210

4/III/1941

596.

ÖZET :

Köy demircilik ve marangozluk kurslarına alınabilecek talebe miktarı h.

İdarenize bağlı olarak faaliyette bulunan köy demircilik ve marangozluk kurslarının malzeme ve avadanlıkları, her şubede azamî se-kizer kişinin çalıştırılmasına kâfi gelecek miktarda olduğu halde bazı yerlerde kurslara daha fazla miktarda talebenin alınmak istenildiği anlaşılmıştır.

Kursların verimli bir tedrisat yapabilmesi için her şubeye alınacak talebenin sekizden aşağı olmamasına gayret edilmesi, sekizden fazla talebe müracaat ettiği ve bunların adedi ikinci bir kurs için kâfi bulunduğu takdirde, kursun aynı mahalde bir defa daha tekrar edilmesi muvafık olacaktır.

Gereğinin buna göre yapılmasını rica ederim.

R. U.

Maarif Vekili
Hasan-Âli Yücel

MESLEKİ VE TEKNİK TEDRİSAT
UMUM MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı : 1281

10/III/1941

597.

ÖZET :

Temizlik hakkında.

Meslek okullarında yapılan teftişler neticesinde, bazı okullarda yatakhanelerin ve sınıfların, icabı veçhile tanzimine ve bakımına itina edilmediği anlaşılmış olduğundan, okul idarelerince aşağıdaki hususlara itina edilmesini ehemmiyetle rica ederim :

1 — Talebeye ait giyim eşyası; münhasıran vestiyerlerde muhafaza olunacak; yiyecek, çamaşır, çanta ve bavul gibi eşya dersanelerde bulundurulmayacaktır.

2 — Talebenin yerlere kâğıt vesaire atmamalarına dikkat edilecek ve öğretmenler, her derste, derse başlamadan evvel, yere atılmış kâğıtları talebeye toplattırarak bu kötü itiyatla mücadele edeceklerdir.

3 — Yatılı ve pansiyonlu okullarda, yatakhanelerde, her karyolaya, ilgili talebenin numara ve adını gösterir bir etiket konacaktır.

4 — Talebenin yataklarını, bizzat düzeltmeleri temin edilecek ve müdür muavin veya nöbetçi öğretmenleri tarafından her gün gözden geçirilecek olan yatakhanelerde yataklarını düzeltmemiş talebe hakkında gereği gibi muamele yapılacaktır.

5 — Yatakhanelerin temizliğine memur edilen hademelerin; tesbit edilecek bir sıraya göre, hergün ve mümkün olduğu kadar fazla miktarda yatağı yatak takımlarıyla birlikte havalandırmaları, battaniyeleri silkmeleri lâzımdır. Bu işin iyi bir tarzda yapıp yapılmadığı ilgili memurlar tarafından her gün gözden geçirilecek ve bütün yatak, takımı ve battaniyelerinin, en aşağı on beş günde bir, havalandırılması temin olunacaktır.

6 — Yatak çarşaflarıyla yastık kılıfları ve nevresimler mümkün olduğu kadar sık değiştirilecek, söküük ve yırtıkları derhal tamir ettirilecektir.

7 — Talebenin haftada bir defa yıkanması ve ayrıca amelî mesai-nin bitiminde sıcak su ile el, yüz ve boyunlarını ve akşam yatağa gir-mededen önce ayaklarını yıkaya bilmeleri için icap eden tedbirlerin alınması lâzımdır.

Tamimin okunduğunun bildirilmesini rica ederim.

R. U.

Maarif Vekili
Hasan-Âli Yücel

NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı : 83/2403

11/III/1941

598.

ÖZET :

«Şair Evlenmesi» ve «Ayyar Hamza» ki-tapları hakkında.

Mustafa Nihat Özön tarafından Türk harflerine çevrilerek bas-tırılan İstanbul'da Ankara Caddesinde Remzi Kitabevinde 25 er kuruş fiyatla satışa çıkarılan Şinasi'nin «Şair Evlenmesi» ve Âli'nin «Ayyar

Hamza» adlı kitaplarının Türkçe Öğretmenleri ve lise talebesi için faydalı birer eser olduğu anlaşılmıştır. İlgililere tebliğini rica ederim.

Maarif Vekili
Hasan-Âli Yücel

NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı : 82/2424

12/III/1941

599.

ÖZET :

Patnos Kazası dahilinde yapılan idari değişiklikler h.

Ağrı Vilâyeti Patnos kazasının merkez nahiyesine bağlı Kesan, Özdemir, Budak, Aşağı Kamışlı köylerinin bu nahiyeden alınarak aynı kazanın Sultanmut nahiyesine ve Dedeli nahiyesine bağlı Çakırbey, Kirakom, Aşağı Zomik ve Karsıyan köyleri de adı geçen kazanın merkez nahiyesine bağlanmıştır.

İlgililere bildirilmesini rica ederim.

F. U.

Maarif Vekili
Hasan-Âli Yücel

MESLEKİ VE TEKNİK TEDRİSAT
UMUM MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı : 1384

12/III/1941

600.

ÖZET :

Ambalajlar hakkında.

Vekillikçe sanat okullarında yaptırılarak veya piyasadan satın alınarak muhtelif merkezlerden meslek okullarına gönderilen mobilya ve eşya ambalajlarındaki çivilerin, piyasadan çivi tedarikinde güçlük çekilmekte olmasından dolayı, eşyaların gönderildiği sanat okullarına nakil masrafları bu okullarca verilmek şartıyla aynen iadesi muvafık görülmüştür. Ancak bu çivilerin, bozulmaması ve tekrar kullanılabil-mesi için, temin edilecek bir «çivi kancası» ile çıkarılması lâzımdır.

Gereğinin buna göre yapılmasının usul ittihazını rica ederim.

R. U.

Maarif Vekili
Hasan-Âli Yücel

NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı : 81/2658

19/III/1941

601.

ÖZET :

İstatistik Umum Müdürlüğünün teşkilâtımızı ilgilendiren tamimleri h.

Başvekâlet İstatistik Umum Müdürlüğünün Teşkilâtımızı alâkadar eden tamimlerinin, muntazam bir şekilde daima el altında bulunması düşüncesiyle bundan böyle dergimizde ayrı bir kısımda neşredilmesi ka-rarlaştırılmış bulunmaktadır.

Dergide çıkacak tamimler dolayısıyla İstatistik Umum Müdürlüğü ile yapılacak olan muhaberatın eskisi gibi yürütülmesini rica ederim.

F. U.

Maarif Vekili
Hasan-Âli Yücel

İSTATİSTİK TAMİMLERİ :

İSTATİSTİK UMUM MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı : 1711/292
602 - 1

12/III/1941

ÖZET :

Eğitmenli Okullarda görülen bazı hu-susiyetlerin tanzimi hakkında.

21/I/1941 tarihli ve 324/56 sayılı tamimle gönderilen Eğitmenli Köy Okullarının sene sonuna mahsus (12) numaralı cetvelini, izah-namesini ve bu mevzu etrafındaki hükümlerini inceden inceye tetkik ederek İdaremizden istizahlarda bulunan Konya Maarif Müdürlüğü-nün yazı ve mütalaaları tetkik edildi. Memleket Maarifinin Tarihe ka-lacak faaliyetleri üzerinde İdaremizi tenvir mahiyetinde görülen bu yük-sek hassasiyete burada alenen teşekkürü bir vecibe bilir, hakikat halde muhtacı tanzih bulunan bu esasları da tamimen tebliğ ederim.

1 — Yukarıda tarih ve numarası anılan tamime bağlı (12) numaralı cetvelin (gece kısmına mahsus) sualleri arasında, (A) dersanesini bitirerek muvaffak olanlar için açılması muktazi sualin unutulduğu bittedkik anlaşılmıştır. Her hangi bir hadisenin yalnız seyrini değil, alınan randumanlarını tespit etmek esas olduğundan (12) numaralı cetvel üzerinde unutulmuş sual ilâve edilmiş ve bu kısımda yapılan tadilatı gösterir aynı cetvelin bir örneği ilâz edilmiştir. Dairenizde bulunan bu cetvellerin bu tadilat dairesinde ıslâhından sonra tevziat yapılmasını,

2 — Bilhassa iki ve üç yıl üzerine tedrisat yapan Eğitimci Okulların (2) ve (3) üncü sınıflarının tedrisatına Teşrinlerde ve birinci sınıfların tedrisatına ise Kânunlarda başlandığı anlaşılmaktadır. Bu gibi vaziyetler karşısında müyyen olan tedrisat devreleri, son sınıflarda daha evvel ve birinci sınıflarda daha sonra hitama ereceğinden, sene sonuna ait kat'i durumu gösterecek (12) numaralı cetvellerin, her sınıfta ve her tarafta - bu gibi Vilâyetlerde - tedrisata nihayet verildiği günden itibaren toplanması ve mezkûr cetvel arkasındaki izahnamenin (1) inci maddesindeki bir aylık mühletin de bu esaslara göre uzatılmasının zarurî ve muvafık olduğunu,

3 — Eğitimcilerin tanzif şekillerine göre de bazı hususiyetler arzettiği bildirilmektedir. Bu hususiyetler, bu gün için şöylece hülâsa edilebilir :

a - Bütün sınıflarında kendi müfredat programına göre tedrisat yapan Eğitimciler.

b - Diğer sınıfları Öğretmenler tarafından okutulan ve yalnız birinci sınıflarında yine kendi müfredat programını takip eden Eğitimciler.

c - Normal İlk Okullarda, İlk Okul müfredat programına göre çalıştırılan Eğitimciler.

(a) Gurubuna dahil Eğitimci ve Okulları, kendi gayesine uygun olarak faaliyet yapan tam Eğitimci köy Okullarıdır.

(b) Gurubuna dahil olanlar ise, tedricen Eğitimci Okullara istihale devresi geçiren ve iki nevi tedrisat yapan karışık okullardır. Bu gibi okullara ilk veya Eğitimci Okulundan birisinin vasfı verilmesi ve buna göre de ya ilklere mahsus (7) numaralı fişten veya Eğitimcilere mahsus (12) numaralı cetvelden birisinin doldurulması neticesinde, ayrı ayrı birer tedrisat zümresi olan birisi yok edilmiş olur. Onun için bu nevi karışık okulların birinci sınıfları için (12) numaralı cetvellerin ve müteakip sınıfları için de (7) numaralı fişin ayrı ayrı doldurulması ve yalnız aynı binada, aynı okul namına tedrisat yapan bu vaziyetin okul

sayılarında tekrardan korunması için (7) numaralı fişin altına kırmızı kalemle (bu okulun birinci sınıfı Eğitimcidir) ve (12) numaralı cetvelin altına da (Bu okulun müteakip sınıfları ilk okuldur) meşruhatının verilmesi suretile hakikî durumun tebarüz ettirilmesi lâzımdır.

(c) Gurubunda mütalâa edilen yardımcı Eğitimcilere gelince; onların sıfatı burada tamamen zail olmakta ve bu günkü Maarif mevzuatı karşısında bir Öğretmen vekili mahiyetini almaktadır. Bunların, (2. B) Öğretmen cetvellerinin vekiller hanesinde gösterilmesi ve bu vasıflara göre (12) numaralı cetvellerde ve Eğitimci Okul adlarında kat'iyen yer almaması icabeder.

4 — Bu ders yılı başına ait Eğitimci Okulların istatistikleri alınırken, silâh altına alınan veya vazifesine nihayet verilen bir Eğitimcinin boşluğu, gezici başöğretmen veya bir öğretmen tarafından doldurulduğuna veya başkaca vekil tayin edildiğine itilâ basıl edilmelidir. Vaziyet icabı yeniden hâdis olan bu hâller için cetvelde bir yer ayrı edilmemiştir. Faaliyetin, gayesine ve seyrine uygun bir şekilde tespiti için bu gibi vaziyetlerde de gezici başöğretmene veya diğerlerine (C) fıkrasındaki hükmün aksine olarak (Vekil Eğitimci) vasfının verilmesi asıl ve hakikî Eğitimci sayısının tespiti noktasından da doğru olur. Bu takdirde, (12) numaralı cetvelin (23) üncü sualindeki Eğitimci sayısına ait cevapta bu noktanın tashih edilerek gösterilmesini,

5 — Maarif teşkilâtının hususiyetlerine uygun bir şekilde yapmak istediğimiz istatistiklerini, bünye ve gayelerinden ayırmış olmamak için yukarıda tespit edilen esasların çok itina ile tatbik ve tespit ettirilmesini ve evvelce Maarif Dairelerinden alınmış bulunan Eğitimci veya ilk okul adlarında bu esaslara aykırı kayıtlar yapılmış ise tashih edilmek üzere keyfiyetin birer liste halinde bildirilmesini ve ayrıca sene sonunda gönderilecek (7) ve (12) numaralı cetvellere bağlanacak okul adları listelerinde de aynı meşruhatın işaretlenmesi suretile kayıtlardaki mutabakatın temin olunmasını ve âtiyen lüzumsuz istizahlara mahal bırakılmamasını ve melfuf nümune dairesinde tashih edilecek cetvellerin mülhakata tevziatı yapılırken bu hükümler etrafında ilgililerin lâykile bilhassa irşat edilmesini ve bu maddedeki neticelerden malûmat verilmesini,

Tamimen rica ederim.

6 — Bu Genelge; vilâyetlerinde Eğitimci Okul bulunan (57) Maarif Müdürlüğüne yazılmış ve bilgi için Eğitimci bulunan Bingöl, Bitlis, Hakâri, Mardin, Siirt, Van Maarif Müdürlükleriyle (4) Umumi Müfettişliğe arz edilmiştir.

N. T.

Umum Müdür
Celâl Aybar

Bu dergideki tamimler tarafımızdan okunmuştur.

1	2	3	4	5
6	7	8	9	10
11	12	13	14	15
16	17	18	19	20
21	22	23	24	25
26	27	28	29	30
31	32	33	34	35
36	37	38	39	40